

1. MENTALNO RAČUNOVODSTVO

Kako gubitak preokrenuti u dobit

Trebalo je da znam. Malo pred silazak sa autoputa u Bernu nalazi se siva kamera za merenje brzine koja čeka neoprezne vozače. Tamo je već godinama. Nemam pojma šta sam mislio. Fleš me je trgao iz sanjarenja, i hitri pogled na brzinometar je potvrdio moje strahove: išao sam barem 10 km/h brže i nigde nije bilo drugih kola, nikoga kome bih pripisao taj fleš.

Sledećeg dana sam, u Cirihi, sa izvesne udaljenosti posmatrao policajca kako kači kaznu ispod brisača mog automobila. Da, nepropisno sam se parkirao. Parking je bio pun, ja sam bio u žurbi, a naći parking u centru Ciriha isto je kao i pronaći ležaljku na Antarktiku. Za trenutak sam razmatrao da li da priđem. Zamislio sam sebe kako stojim pred policajcem, zadihan, raščupane kose, pokušavajući da mu objasnim dilemu koju sam imao. Ali odustao sam: godine iskustva naučile su me da takve stvari samo učine da se osećaš blesavo. Deluješ kao da si mali i završiš sa nesanicom.

Kazne za parkiranje nekada su umele da me razbesne. Ovih dana ih plaćam sa osmehom na licu. Samo povučem sumu sa računa koji sam namenio donacijama. Svake godine ostavim sa strane 10.000 franaka u dobrotvorne svrhe i odatle plaćam sve svoje kazne. U svetu psihologije, ovaj jednostavni trik je poznat kao mentalno računovodstvo. Pozajmio sam izraz od Ričarda Telera, jednog od osnivača biheviornalne ekonomije. Mentalno računovodstvo smatra se klasičnom logičkom greškom. Ljudi